

Lucas 15:31-32 – Jezus, hij wacht zondaars op

Maak Jezus geloven niet te goedkoop? Is genade niet te gemakkelijk? Met die vraag zitten de Farizeeën. Jezus reageert met het verhaal over een vader en zijn twee zonen. Het is een uitnodiging: wees niet jaloers op anderen maar geniet van Jezus!

Voor preeklezers: ik hoor graag als mijn preek ergens gelezen wordt. Neem dan even contact met mij op: hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Bij deze preek is een verwerkingsblad beschikbaar: [Samen Groei-en](#).

Liturgie

Zingen: LvK Lied 177 : 1 en 5

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 428

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Lucas 15 : 1 – 2 en 11 – 32

Zingen: Psalm 126 : 1, 2 en 3

Preek over Lucas 15 : 31 – 32

Zingen: Psalm 103 : 4, 5 en 9

Kinderen terug

Lezen wet

Zingen: LvK Lied 436 : 1, 3 en 4

Gebed

Collecte

Zingen: GKB Gezang 89 : 1 en 4

Zegen

Jezus, hij wacht zondaars op

Inleiding

dia 1 – zwart

Ik ben het oudste kind van mijn ouders,
ik ben dus een echte oudste zoon.

Het schijnt dat je plaats in het gezin
ook invloed heeft op je karakter.

Oudste kinderen staan bekend als plichtsgetrouw en
verantwoordelijk.

Voor mij gaat het in ieder geval wel op,
en dat is zowel een kracht als een valkuil.

Het betekent in ieder geval dat ik mij kan ergeren
aan mensen die hun verantwoordelijkheid niet nemen.

dia 2 – boeken

Toen ik nog studeerde, moest ik regelmatig scripties
schrijven.

Dat was soms best pittig:

een onderzoeksvraag bedenken, informatie zoeken en sorteren,
het schrijven zelf, en dan ook nog nauwkeurig zijn met
voetnoten.

En dat dan in een paar weken tijd.

Want er was ook altijd een deadline.

Had je je scriptie niet voor een bepaalde datum ingeleverd,
dan kreeg je puntenaftrek of moest je het volgend jaar maar
over doen.

dia 3 – deadline

Voor mij, als verantwoordelijke jongen, werkt dat goed.

Mijn scripties waren altijd keurig op tijd klaar.

Soms was ik niet echt tevreden over mijn scriptie,
maar de beschikbare tijd was gewoon om,

en dan moet je genoeg nemen met wat je in die tijd kunt
doen.

Anderen waren minder onder de indruk van deadlines.

Dat waren trouwens ook altijd dezelfde.

Steevast leverden zij hun scripties een paar weken te laat in. Zij bepaalden zelf wel wanneer zij tijd hadden voor die scriptie.

En nu komt het: dat werd gewoon geaccepteerd.

De dreiging van puntenaftrek was altijd een loos dreigement.

Sterker nog: omdat deze klasgenoten meer tijd voor de scriptie hadden genomen,

gebeurde het regelmatig dat ze beloond werden met een hoog cijfer.

Dan dacht ik altijd: 'ja, zo kan ik het ook,

als ik onbeperkt tijd mag nemen, dan haal ik ook 2 punten hoger.'

Ik vond dat mijn klasgenoten er veel te makkelijk mee wegwamen.

Dat vind ik nog steeds, maar inmiddels heb ik ontdekt

dat dat misschien wel meer over mij zegt dan over mijn klasgenoten.

Maar ik kan mij er nog steeds over opwinden.

dia 4 – Jezus, hij wacht zondaars op

Over die opwinding gaat het vanmorgen:

Jezus laat zondaars veel te makkelijk weggelaten, hij wacht hen zelfs op!

Ondertussen worden mensen die wel hun verantwoordelijkheid nemen

er niet eens voor beloond.

Hoe kan dat nou?

1. Veel te makkelijk

dia 5 – veel te makkelijk

De Farizeeën en schriftgeleerden hebben weer eens kritiek op Jezus.

Het zal ook eens niet...

Maar hun kritiek is volgens mij heel begrijpelijk.

Jezus is op weg naar Jeruzalem, om daar met Pasen te zijn, en onderweg trekt Jezus een bepaald soort mensen aan.

Corrupte ambtenaren, losbollen, drankmisbruikers, hoeren, voor de Farizeeën is het allemaal een pot nat.

En wat doet Jezus?

Hij staat met open armen op hen te wachten, zegt dat hun zonden vergeven zijn en dat het goed is met God.

De Farizeeën zijn geïrriteerd:

zo makkelijk mogen die zondaars er toch niet mee weg komen?!

Dit is onverantwoord!

De Farizeeën kunnen het niet met hun geweten rijmen.

dia 6 –jongste zoon: denkt alleen aan zichzelf

Jezus hoort het gemopper van de Farizeeën,

en hij grijpt de kans aan om verhalen te vertellen,

onder andere het verhaal over een vader en zijn twee zonen.

De jongste zoon is typisch zo'n zondaar waar de Farizeeën moeite mee hebben.

Hij vraagt zijn vader om het geld waar hij recht op heeft als zijn vader sterft.

'Papa, ik kan niet wachten tot je dood bent,

verkoop je bezit maar, alleen je geld kan me interesseren.'

Wat een narcistische hork!

Geld kan nooit op tegen het hebben van een vader die van je houdt.

Twee weken geleden is mijn schoonvader overleden,

en daardoor besef ik alleen maar meer hoe waardevol vaders zijn.

Als ik zijn leven terug kon kopen, zou ik het direct doen!

De jongste zoon niet: hij wenst zijn vader dood, voor zijn geld.

Dat egoïsme verbijstert mij.

Zijn vader is nog zo gek ook om hem het geld mee te geven.

Zoonlief vertrekt, laat zijn vader en broer ontredderd achter, en gaat een nieuw leven tegemoet, ver van huis.

Van geld blijkt hij niet veel verstand te hebben,

hij jaagt het er in mum van tijd doorheen.

Feestjes, drugs, alcohol, vrouwen, het is allemaal niet

gratis...

Al snel is het geld op,
en meneer de levensgenieter eindigt tussen de varkens,
de onreinste dieren die je kunt bedenken.
Dieper kun je niet zinken.

dia 7 – terugkomst: ontroerend of te makkelijk?
Het geeft hem in ieder geval de tijd om na te denken.
Al snel is voor hem duidelijk: dit is geen leven,
ik moet maar terug naar huis.
Zijn vader, eerder nog door hem dood gewenst,
staat met open armen op zijn jochie te wachten.

Ontroerend mooi? Of gaat dit wel erg makkelijk?
Op dit punt in zijn verhaal brengt Jezus ook de Farizeeën in.
Er is namelijk nog een zoon,
een verantwoordelijke man, iemand op wie vader trots kan zijn.
Grote broer wil niets van zijn broertje weten:
'meneer heeft eerst iedereen geschoffeerd,
al zijn schepen achter zich verbrand,
en komt nu met hangende pootjes terug?!
En vader beloont hem nog ook?
Laat dat joch toch eerst de ellende die hij heeft aangericht
terugbetalen!
Dit kan toch niet, dit is veel te makkelijk.'

dia 8 – andere christenen wantrouwen
De oudste broer, de Farizeeën, zij weten wel hoe het moet.
Ze wantrouwen de jongste broer, de zondaars.
Want voor je het weet verwatert het geloof,
wordt het een vrijblijvende bende.
Laat iemand zich als christen eerst maar bewijzen!
Iedereen die het anders doet dan jij, bekijk je met
wantrouwen.
'Als je christen bent,
dan kun je toch niet naar de bioscoop de film 50 Shades of
Grey kijken?'
'Als je op zondag boodschappen doet, dan zal je geloof wel

oppervlakkig zijn.'

Ik denk dat veel mensen, ikzelf voorop, zulke oordelen hebben. Geloven moet niet te makkelijk zijn.

En Jezus, die maakt het veel te makkelijk...

2. Jezus wacht ook jou op

dia 9 – Jezus wacht ook jou op

Tot zover is het voor de Farizeeën een bekend verhaal.

Maar het verhaal is nog niet afgelopen.

Het verhaal heeft nog een moraal.

Jezus zegt: 'beste plichtsgetrouwe zoon, ik ben er ook voor jou!'

dia 10 – oudste zoon: geen liefde maar plichtsbesef

Als de oudste zoon is uitgeraasd, neem vader het woord.

Wat direct opvalt: hij gaat niet tegen zijn zoon in, hij gaat niet uitleggen waarom het wel eerlijk zou zijn, en dat hij het heus niet te gemakkelijk heeft gemaakt.

Het antwoord van vader gaat niet over de jongste zoon, maar over de oudste:

'mijn jongen, jij bent altijd bij me, alles wat van mij is, is van jou.

Waarom ben je zo boos, terwijl je altijd bij mij bent?'

Deze vraag is een confronterende spiegel,

voor de oudste broer in het verhaal,

en voor de Farizeeën aan wie Jezus het verhaal vertelt.

Laten wij ook maar in die spiegel kijken.

Waarom is die oudste zoon zo boos?

Ja, omdat hij vindt dat de jongste er te makkelijk vanaf komt, maar waarom is dat voor hem een probleem?

Het antwoord is heel simpel: hij is ontevreden, voelt zich tekort gedaan.

Hij is altijd bij zijn vader gebleven, maar is er nooit voor beloond.

Alsof het een vervelende opgave is om elke dag met vader op te trekken,

en daar ook eens wat tegenover moet staan.

Zo beleeft die oudste zoon het inderdaad:
hij is niet thuis gebleven omdat hij zo graag bij zijn vader
wil zijn,
maar uit plichtsbesef en het vooruitzicht van een beloning.

dia 11 – jaloers op zijn broertje
En als je zo ontevreden bent, dan ga je vergelijken.
Als je tevreden bent, dan kan het je niet schelen wat je
buurman heeft.
Juist ontevreden mensen gaan vergelijken.
Die oudste zoon ook: 'waarom krijgt mijn broertje een feest en
ik niet?'
Hij is jaloers, en niet zo'n beetje ook!

Die oudste zoon lijkt veel meer op de jongste dan hij wil
toegeven.
Hij had zich ook wel eens helemaal te buiten willen gaan.
Zijn broertje heeft gewoon gedaan waar hij altijd van is
blijven dromen.
Hij heeft zich ingehouden, maar is er nooit voor beloofd.
In zijn hart is hij al duizend keer zijn broertje achterna
gegaan,
maar hij heeft het niet gedaan.
Waarom eigenlijk niet?
Nu wordt 'papa's kleine jochie' er nog voor beloofd ook.
Mooi is dat... niet dus!

Eigenlijk kan zijn vader hem ook gestolen worden.
Hij is thuis gebleven, niet voor zijn vader, maar voor
zichzelf.
Zodat hij er trots op kon zijn dat hij een goede zoon was,
in tegenstelling tot die mislukkeling van een broertje.
Juist door altijd gehoorzaam te zijn aan zijn vader,
heeft hij zijn vader op afstand gezet.
Praktisch is zijn vader zijn werkgever geworden en hij een
goede knecht.
Hij wil iets van zijn vader verdienen,
en daarom kan hij niet blij zijn, zit hij vol wrok en kritiek,

op alles en iedereen.

dia 12 – het gaat om Jezus zelf

Als je jezelf een beetje herkent in die oudste zoon,
als je je ergert aan mensen die in jouw ogen te gemakkelijk
geloven,

als je in God gelooft om beloond te worden,

dan is dit verhaal van Jezus een uitnodiging: 'kom alsjeblieft
thuis!'

Jezus wacht niet alleen de zondaar maar ook de Farizeeër op:

'laat mij je toch liefhebben, alles wat van mij is, is van
jou.'

Als het je om Jezus zelf gaat, is dat alles wat je wilt.

Dan ben je blij met iedereen die bij Jezus komt,

en is je jaloersheid nergens voor nodig.

Christelijk geloof is geen kwestie van wel of niet keurig
leven,

maar van leven met Jezus.

3. En zonde dan?

dia 13 – en zonde dan?

Maar had die oudste broer, hadden die Farizeeën,
niet ook ergens wel een punt?

Wordt het zo niet erg makkelijk, erg goedkoop.

De oudste broer is pijnlijk op zijn plek gezet,

Jezus heeft de Farizeeën ontmaskerd,

maar dat neemt niet weg dat die jongste heel wat op zijn
kerfstok heeft.

Komt hij er zo niet wel heel makkelijk vanaf, alsof er niets
gebeurd is?

Moet hij niet met meer komen dan 'sorry'.

Want 'sorry' zeggen, dat kan iedereen, maar 'sorry' doen...

Kan hij dan niet een soort proeftijd krijgen,

waarin hij zich eerst maar eens moet bewijzen?

Want je moet toch niet over zonde heen walsen?

dia 14 – zonde doet ertoe

Dat is ook niet de bedoeling.

De jongste zoon heeft zijn leven verprutst.
Hij heeft zijn vader figuurlijk vermoord
en zijn vermogen verkwanseld aan de hoeren.
Dat is niet alleen hoe de oudste zoon er tegenaan kijkt,
de jongste is het daar helemaal mee eens.
Met lood in de schoenen gaat hij naar huis,
en onderweg repeteert hij steeds wat hij tegen vader zeggen
zal:

'ik heb gezondigd, ik ben het niet waard uw zoon te zijn.'
In zijn hoofd herhaalt hij het, de hele reis lang.
Het is voor hem niet makkelijk om naar huis te gaan,
als hij denkt aan hoe vader zal reageren, wordt hij heel
benauwd.
Hij weet dat hij fout zat, goed fout.

dia 15 – de omhelzing is duur
Voor vader is dat genoeg:
het zwarte schaap van de familie hoeft zich niet te bewijzen.
En dat is niet gemakkelijk, niet goedkoop.
Wat moet die vader zich over veel heen zetten:
zijn zoon is er vandoor gegaan met zijn bezit,
zijn zoon heeft alles gedaan wat God verboden heeft
en zijn zoon heeft hem dood gewenst.
De hele stad spreekt er schande van.
De eer van vader is aangetast,
en er is maar een manier om die eer te herstellen:
de jongste zoon hard af te straffen.
Maar nee, vader onthaalt zijn zorgenkindje met open armen.
Daarmee maakt hij zich onsterfelijk belachelijk.
De schande van zijn zoon wordt zijn eigen schande.
Het ziet er lief en ontroerend uit, die omhelzing,
maar wat is het een dure omhelzing.

Jezus wacht je op, met open armen.
Dat is niet goedkoop en makkelijk.
Of je jezelf nu meer herkent in de oudste of in de jongste
zoon,

we zijn allemaal van die kinderen die meer om zichzelf geven dan om Jezus.

Dat Jezus toch staat te wachten, kan alleen tegen een hoge prijs.

De Farizeeën zien een Jezus die het voor zondaars gemakkelijk maakt,

als een soort profeet met een goedkope boodschap.

Het probleem is dat ze Jezus niet zien zoals hij is:

de Zoon van God, de Verlosser.

Jezus biedt geen goedkope vergeving aan, hij biedt zichzelf aan.

Als Jezus dit verhaal vertelt, is hij op weg naar Jeruzalem om zijn leven te geven.

dia 16 – Jezus: een heel andere oudste broer

Als iemand het recht heeft om zondaars te veroordelen, dan is het Jezus wel.

Maar Jezus is een heel andere oudste broer.

Niet zo een die jaloers is op zijn jongere broertjes en zusjes die alles maar kunnen maken.

Hij is een broer die achter je aan gaat om je terug te halen, ook al moet hij ervoor naar de aarde komen.

4. Kom thuis!

dia 17 – kom thuis!

Het verhaal van Jezus heeft een open einde.

Hoe de oudste zoon op de woorden van zijn vader reageert vertelt Jezus niet.

Niet omdat dat niet belangrijk is, dat is het wel.

Maar voor het einde van het verhaal heeft Jezus jou nodig.

Hoe reageer jij op die woorden van Jezus?

Jezus nodigt je uit: 'kom naar mij, dan ben je thuis,

dan hoef je nooit meer ontevreden te zijn,

dan ben je veilig en geborgen, dan is het goed.'

Jezus kijkt met evenveel liefde naar de oudste zoon als naar de jongste,

hij staat op de uitkijk met open armen te wachten.

Niet verwijtend, maar uitnodigend.

dia 18 – welk eind krijgt jouw verhaal?

Welk eind krijgt jouw verhaal?

Blijf je geloven uit plichtsbesef en verwacht je een beloning,
of gaat het je om Jezus zelf?

Sta je voor fatsoen en gehoorzaamheid,
of sta je voor Jezus' liefde?

Vergelijk je jezelf met anderen die in jouw ogen zo makkelijk
geloven,

of ben je intens tevreden omdat je met Jezus mag leven?

dia 19 – laat je vrij maken!

Jezus nodigt je uit: 'kom bij mij!

Geloof toch niet omdat dat van je verwacht wordt,
maar geloof om wie ik ben!'

Oudste zonen raken verzuurd.

Hun plichtsbesef, hun trots, hun status, dat is alles voor
hen.

Jezus zegt: 'lever het toch in en laat mij alles voor je
zijn.'

Oudste zonen kunnen niet vrolijk en spontaan zijn,
ze zijn kritisch op anderen en bang voor God.

Jezus wil je er graag van bevrijden.

Je hoeft geen slaaf te zijn: je bent een kind.

De jongste zoon is teruggevonden, tot leven gekomen, en het is
feest!

Jezus wil graag dat je mee komt feesten,
want hij zit ook op jou te wachten.

Blijf niet op afstand mopperen, maar ga naar binnen.

Vier feest, samen met al je andere verloren en teruggevonden
broers en zussen,
oudsten en jongsten.

Vier het feest van het leven dat Jezus geeft.

Amen.